

## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการปกครองของประเทศไทยในอดีตมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกันมาจนถึงปัจจุบัน เริ่มจากการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามสมัยต่าง ๆ เช่น สมัยอาณาจักรสุโขทัย อาณาจักรกรุงศรีอยุธยา อาณาจักรกรุงธนบุรี และอาณาจักรรัตนโกสินทร์ มีการแบ่งการปกครองออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านบริหาร ตุลาการและนิติบัญญัติ โดยมีพระมหากษัตริย์เพียงพระองค์เดียวที่ทรงใช้อำนาจการปกครองทั้ง 3 ด้านโดยสมบูรณ์ นอกจากนั้นยังมีการปกครองแบบจตุสดมภ์ มีเสนาบดีทำหน้าที่ช่วยบริหารงานส่วนกลาง ประกอบด้วย มีขุนเวียงขุนวัง ขุนคลัง และขุนนา ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่มีการจัดระเบียบการปกครองเป็นแบบยึดหลักการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง มีการแยกอำนาจของทหารออกจากพลเรือนอย่างเด็ดขาด ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสนใจจะทำการปกครองตามแนวตะวันตก มีการปกครองโดยแบ่งแยกการบริหารราชการแผ่นดินใหม่ โดยแบ่งแยกหน้าที่การปกครองส่วนกลางออกเป็น 12 กระทรวง เริ่มมีการติดต่อกับฝรั่ง มีการปรับปรุงศาลและระบบกฎหมายการต่างประเทศ ทำให้จากนั้นมาประเทศไทยติดต่อกับต่างประเทศหลายด้าน เช่น การค้าขาย การทหาร จึงถือเป็นจุดกำเนิดของการปกครองและบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามแนวคิดตะวันตก มีข้าราชการมากในสมัยนั้น แต่เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย จึงจำเป็นต้องปลดข้าราชการให้มีจำนวนน้อยลงเพื่อการประหยัด ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีการปลดข้าราชการเกิดขึ้นต่อเนื่องถึงรัชสมัยสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว อีกทั้งยังลดเงินเดือนข้าราชการด้วย จึงกลายเป็นเหตุสำคัญประการหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงการปกครองอีกครั้งหนึ่ง มาเป็นการใช้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขจนถึงปัจจุบัน

แต่แม้ว่าการเมือง การปกครองจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร สิ่งที่ขาดไม่ได้คือการกำหนดกฎหมายมาควบคุมหรือเป็นเครื่องมือในการปกครองด้วยเช่นกัน จะเห็นได้ว่าทั้งการเมือง การปกครองและกฎหมายจำเป็นต้องถูกกำหนดขึ้นให้ครอบคลุม รัดกุมและสามารถควบคุมผู้ได้ปกครองได้ จะเห็นได้ว่าการเมือง การปกครองและกฎหมายมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดมาจากรอดีตจวบจนปัจจุบัน ซึ่งหากเกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวขึ้น จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การค้าขายทั้งในประเทศและต่างประเทศ และหากมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้วสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือการกำหนดนโยบายของประเทศที่ขึ้นอยู่กับรัฐบาลในแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งนโยบายดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงมากหรือน้อย หรืออาจจะส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจซึ่งอาจทำให้ธุรกิจสามารถดำเนินไป

ได้หรือไม่ อาจกล่าวได้ว่าขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาล ดังนั้นการผลิตบัณฑิตที่จะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ไปเป็นลูกจ้าง หรือนายจ้างให้ประสบความสำเร็จได้นั้น บัณฑิตมีความรู้เท่าทัน และทันสมัยเกี่ยวกับนโยบายที่แต่ละรัฐบาลจะกำหนดออกมา รวมทั้งบัณฑิตจักได้นำความรู้ไปพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับการปกครองที่เปลี่ยนแปลงไปให้ได้ ซึ่งหนึ่งในความจำเป็นนั้น ต้องมีการปรับเนื้อหาในรายวิชาที่บัณฑิต หรือสถานประกอบการ โดยเฉพาะสถานประกอบการที่ต้องมีการติดต่อค้าขายระหว่างประเทศ ให้สอดคล้องและสามารถพัฒนาบัณฑิตให้รู้จักนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้สอดคล้องตรงกับที่เรียนมาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด อีกทั้งในอนาคตอันใกล้จะมีการเปิดการค้าเสรีอาเซียนเกิดขึ้น ซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองและกฎหมายทั้งของประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ให้มากที่สุด

ผู้สอนรายวิชาความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจระหว่างประเทศ ได้พิจารณานั้นเห็นว่า เนื้อหาในการสอนประมาณ 50% มีการกล่าวถึง การเมือง การปกครองและกฎหมาย ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และการดำเนินการของธุรกิจระหว่างประเทศ ผู้สอนได้สังเกตและทดสอบผู้เรียนแล้วปรากฏว่า หากผู้เรียนไม่ได้สนใจในเรื่องการเมือง การปกครอง กฎหมายของประเทศไทยและของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งยังไม่สนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองปัจจุบันแล้ว จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจระหว่างประเทศยากขึ้น เป็นผลทำให้ผู้สอนจำเป็นต้องใช้เวลา ใช้กระบวนการและเทคนิคด้านการสอนเพิ่มมากขึ้น ประกอบการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาจำเป็นต้องมีการค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ศึกษาด้วยตนเอง เพื่อปรับการเรียนให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ ค้นคว้า และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น หากผู้เรียนได้มีความรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเมือง การปกครองและกฎหมาย และสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองที่อาจมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจแล้ว จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชานี้เร็วขึ้น ทำให้ทั้งผู้เรียนกับผู้สอนสามารถที่จะเรียนรู้ร่วมกันได้เร็วขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการเรียน-การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อให้นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจได้มีพื้นฐานความรู้ด้านการเมือง การปกครอง และกฎหมายมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจสามารถนำความรู้ด้านการเมือง การปกครอง และกฎหมายมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจระหว่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น



3. เพื่อให้นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจได้แสดงความคิดเห็น และแนวทางในการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับระบบการเมืองการปกครองและกฎหมายมากขึ้น

4. เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและบรรจุในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการทั้งปัจจุบันและอนาคต

### 3. สมมติฐาน

เมื่อนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง การปกครองและกฎหมาย จะทำให้การเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น

### 4. ขอบเขตของโครงการวิจัย

#### ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ : การมีความรู้ด้านการเมือง การปกครองและกฎหมาย

ตัวแปรตาม : การเรียนวิชาความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น

#### ขอบเขตทางด้านประชากร

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่เรียนวิชาความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจระหว่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 500 คน

#### ขอบเขตทางด้านตัวอย่าง

นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สาขาวิชาการตลาด การบัญชี ระบบสารสนเทศ และการจัดการอุตสาหกรรม 1 ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และชั้นปีที่ 4 หลักสูตร 2 ปี(ต่อเนื่อง) และหลักสูตร 4 ปี ที่เรียนรายวิชาความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 200 คน

### 5. นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1. การเมือง หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคม ซึ่งอาจจะมีประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันหรือมีความคิดเหมือนกัน หรือมีความคิดไม่เหมือนกัน ร่วมมือกันหรือต่อสู้กันเพื่อสรรหาบุคคลไปทำหน้าที่ปกครองประเทศแทนพวกเขา และหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจที่จะทำให้พวกเขาสามารถตัดสินใจในเรื่องส่วนรวมได้โดยชอบธรรม หรือเป็นกิจกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายออกปฏิบัติซึ่งจะมีผลต่อสังคมส่วนรวม ด้วยความยินยอมของสังคมนั้น

2. การปกครอง หมายถึง การทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจทั้งหลาย ตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล

3. กฎหมาย กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ พระบิดาแห่งกฎหมายไทย ได้ให้ความหมายของคำว่า กฎหมาย ว่า "กฎหมาย คือ คำสั่งทั้งหลายของผู้ปกครองว่าควรปฏิบัติตนต่อราษฎรทั้งหลาย เมื่อไม่ทำตาม ธรรมดาต้องลงโทษ" และดร.สาวยุค แสงอุทัย ได้ให้คำจำกัดความคำว่า "กฎหมาย คือ ข้อบังคับของรัฐที่กำหนดความประพฤติของมนุษย์ ถ้าฝ่าฝืนจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ"

4. ธุรกิจระหว่างประเทศ หมายถึง เป็นการดำเนินธุรกรรมทางธุรกิจระหว่างประเทศทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนข้ามพรมแดนประเทศ ตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป

5. กฎหมายระหว่างประเทศ คือ ความตกลงระหว่างประเทศ อาจเป็นการตกลงแบบทวิภาคี (Bilateral Agreement) เช่น ความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อน หรือการตกลงแบบพหุภาคี (Multilateral Agreement) เช่น อนุสัญญาเกี่ยวกับการขนส่งทางทะเล หรือการขนส่งทางอากาศ อนุสัญญาการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ หรืออนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ เป็นต้น

6. กฎหมายภายใน หมายถึง กฎหมายภายในของประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเทศผู้ส่งสินค้าออกหรือประเทศผู้นำสินค้าเข้า เป็นต้น ซึ่งมีทั้งกฎหมายเอกชน เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเลฯ เป็นต้น และกฎหมายมหาชน เช่น กฎหมายศุลกากร กฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา หรือกฎหมายที่ควบคุมการนำเข้าการส่งออก เป็นต้น

## 6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักศึกษาจะบริหารธุรกิจได้มีพื้นฐานความรู้ด้านการเมือง การปกครองและกฎหมายมากยิ่งขึ้น

2. นักศึกษาจะบริหารธุรกิจสามารถนำความรู้ด้านการเมือง การปกครองและกฎหมายมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจระหว่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น

3. นักศึกษาจะบริหารธุรกิจได้แสดงความคิดเห็น และแนวทางในการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับระบบการเมืองการปกครองและกฎหมายมากขึ้น

4. นำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและบรรจุในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการทั้งปัจจุบันและอนาคต

5. สามารถนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และบรรจุในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชนทั้งปัจจุบันและอนาคต